

ACTA DE LA VINT-I-VUITENA SESSIÓ DEL CONSELL CATALÀ D'ESTADÍSTICA

Dimecres 1 de desembre del 2010

Assistents

Sr. Josep M. Vegara i Carrió	President del Consell Català d'Estadística
Sr. Moisès Bonal i Ferrer	PIMEC
Sr. Carles Capdevila i Marqués	Universitat de Lleida
Sr. Martí Carnicer i Vidal	Vicepresident del Consell Rector del Sistema Estadístic de Catalunya
Sr. Josep Domingo Ferrer	Universitat Rovira i Virgili
Sr. Josep Manuel Fandiño i Crespo	UGT
Sr. Santiago Farré i Tous	Autoritat Catalana de Protecció de Dades
Sr. Daniel Garrell i Ballester	CCOO
Sr. Josep Maria Garzón i Llivina	Federació de Municipis de Catalunya
Sr. Manel Martí i Recober	Universitat Politècnica de Catalunya
Sr. Joan Carles Martori i Cañas	Universitat de Vic
Sr. Andreu Morillas i Antolín	Vicepresident del Consell Rector del Sistema Estadístic de Catalunya
Sr. Jordi Oliveres i Prats	Associació Catalana de Municipis i Comarques
Sr. Pere Puig i Casado	Universitat Autònoma de Barcelona
Sra. Carme Ruiz i Viñals	Universitat Abad Oliba CEU
Sr. Santiago Thió i Fernández de Henestrosa	Universitat de Girona
Sr. Xavier Tomàs i Morer	Universitat Ramon Llull
Sra. Anna Ventura i Estalella	Directora de l'Institut d'Estadística de Catalunya
Sr. Jordi Vilaseca i Requena	Universitat Oberta de Catalunya
Sr. Enric Ripoll i Font	Subdirector de l'Institut d'Estadística de Catalunya
Sr. Txema Castiella i Viu	Subdirector de l'Institut d'Estadística de Catalunya
Sra. Mercè Perelló Jane	Subdirectora de l'Institut d'Estadística de Catalunya
Sr. Manuel Falguera i Fernández	Secretari

S'excusen d'assistir-hi

Sr. Salvador Guillermo i Viñeta	Foment del Treball Nacional
Sr. Gabriel Izard i Granados	OCUC
Sr. Jaume Miranda i Canals	Institut Cartogràfic de Catalunya
Sr. Josep M. Oller i Sala	Universitat de Barcelona
Sr. Albert Satorra i Brucart	Universitat Pompeu Fabra

A la seu de l'Institut d'Estadística de Catalunya (en endavant, Idescat), Via Laietana, 58, a les 12.10 hores del dia 1 de desembre del 2010, amb l'assistència de les persones esmentades anteriorment, es reuneix el Consell Català d'Estadística (en endavant, Consell) en sessió ordinària, per tal de tractar els temes assenyalats en l'ordre del dia tramesa amb la convocatòria.

Com a punt previ a l'ordre del dia, el president destaca que aquesta és la primera sessió del Consell que es duu a terme després de la remodelació de l'òrgan establert pel Decret 178/2009, de 17 de novembre, d'organització i funcionament de l'Institut d'Estadística de

Catalunya. Així doncs, dona la benvinguda als vocals representants de les institucions que s'integren per primera vegada al Consell com a resultat de l'esmentada remodelació, senyors Santiago Farré en representació de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i al senyor Jaume Miranda en representació de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, absent a la sessió. Així mateix, dona també la benvinguda a la senyora Carme Ruiz representant de la Universitat Abad Oliba, que s'incorpora al Consell, així com també als subdirectors de l'Idescat que formen part del Consell amb veu i sense vot d'acord amb el que estableix l'article 10.2 del Decret 178/2009.

1. Lectura i aprovació, si escau, de l'acta de la sessió anterior

Atesa la tramesa prèvia als membres del Consell de la proposta d'acta de la sessió anterior, es dona per llegida sense que cap dels presents hi faci cap esmena i, per tant, s'aprova per unanimitat.

2. Informe del president del Consell

El president informa sobre els contactes mantinguts amb el Departament d'Economia i Finances per tal de disposar dels recursos necessaris per constituir i impulsar la *Comissió sobre necessitats d'informació estadística generades pel canvi climàtic, creada en el si del Consell*. Atesa les restriccions pressupostàries a les quals es veu sotmesa l'Administració de la Generalitat de Catalunya, no ha estat possible disposar d'aquest recurs. No obstant això, s'ha anat treballant amb els experts recopilant documentació i bibliografia, que estan a disposició dels membres del Consell que hi puguin estar interessats, així com també s'ha estat present en diferents fòrums, dels quals destaca la seva intervenció en la Comissió Mixta per a l'estudi del Canvi Climàtic celebrada al Palau del Senat el 29 d'abril del 2010. Agraïeix als membres de la Comissió la seva disponibilitat, així com també a la directora de l'Idescat el suport rebut.

A continuació, informa que el dia 4 de febrer es va dur a terme l'assemblea de constitució de la Societat Catalana d'Estadística, de la qual es va fer una presentació pública el propi dia 20 d'octubre coincidint amb la celebració del Dia de l'Estadística. El president posa especial èmfasi a desvincular la creació de la Societat Catalana d'Estadística de les activitats ordinàries del Consell, atès que és convenient que aquesta sigui impulsada pel col·lectiu de professionals de l'estadística, més que per la mateixa administració estadística catalana. Seguidament, anuncia la creació d'una pàgina web de la Societat, que pot consultar-se a <http://www.socestadistic.org> i on s'informa de les activitats de l'associació, així com notícies d'interès general vinculades amb l'estadística.

3. Informe sobre l'acompliment de les actuacions estadístiques corresponents al Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2009

La directora de l'Idescat explica que, en relació amb les actuacions estadístiques programades anualment, les sessions ordinàries del Consell se situen a cavall de tres anualitats: l'any en curs en el qual s'executa el Programa anual d'actuació estadística (PAAE) vigent, l'any precedent sobre el qual l'Idescat elabora un informe sobre l'acompliment de les actuacions estadístiques previstes en el PAAE anterior al de l'any en curs i, en tercer lloc, l'any següent pel que fa a la proposta de PAAE per al següent exercici.

D'altra banda, la directora recorda l'obligació d'informar el Parlament sobre el grau d'acompliment del PAAE, una vegada presentat l'informe a la Junta de Govern de l'Idescat i al Consell Rector del Sistema Estadístic de Catalunya, i sotmès a la consideració del Consell Català d'Estadística. Al mateix temps, i d'acord amb la conveniència d'analitzar l'execució del PAAE precedent en un termini inferior als sis mesos posteriors a l'execució –tal com va recomanar el president de l'Idescat en el seu moment–, l'anàlisi de la seva execució per part

del Consell ha de permetre afrontar eventualment incompliments o dificultats a l'hora de completar-ne l'execució.

A continuació, d'acord amb l'informe elaborat per l'Idescat, la seva directora comenta que el grau d'acompliment de les activitats estadístiques l'any 2009, el quart programa anual corresponent al Pla estadístic de Catalunya vigent, ha estat força elevat i en plena sintonia amb les anualitats anteriors. En concret, més del 89% de les actuacions estadístiques s'han finalitzat totalment (85% l'any 2007 i 86% l'any 2008), percentatge que se situa en el 97,8% (93% l'any 2007 i 95,5% l'any 2008) si s'inclouen les activitats estadístiques dutes a terme parcialment. Aquests resultats són considerablement millors en el cas de les actuacions estadístiques consolidades, un 94,2% de les quals s'han dut a terme de forma completa, percentatge que arriba al 99,5% si s'hi afegixen les executades de forma parcial. A grans trets, els principals motius dels incompliments parcials o totals es deuen a disfuncions en la disponibilitat d'informació primària (estadística o administrativa) per executar l'actuació estadística, restriccions pressupostàries sobrevingudes o bé l'ajornament a propers programes anuals. Pel que fa a les set actuacions estadístiques no executades, es destaca que una és consolidada, una altra té el caràcter d'actuació en desenvolupament i cinc són actuacions noves en l'àmbit de l'actual Pla estadístic de Catalunya. Tot seguit, la directora es remet a la documentació facilitada anteriorment a la sessió, que en dóna informació més detallada i exhaustiva.

Finalitzada la intervenció de la directora de l'Idescat, el president sol·licita si hi ha cap esmena o comentari sobre l'informe d'execució del PAEE 2009. El senyor Andreu Morillas s'interessa per les raons que van motivar la no realització de l'estadística *Indicadors socioeconòmics sobre l'Euroregió*. La directora de l'Idescat l'informa que aquest indicador s'obtenien a partir de la informació recollida per l'Observatori socioeconòmic de l'Euroregió, la direcció del qual ha deixat d'estar assumida pel Departament d'Economia i Finances. Seguidament, el president demana informació sobre les tasques preparatòries dels futurs censos de població i habitatge 2011 que s'hagin dut a terme al llarg de l'any 2009. En aquest sentit, la directora de l'Idescat informa que no s'ha convocat per part de l'INE cap sessió de treball al respecte durant aquest any.

Una vegada aclarides aquestes qüestions, el Consell informa favorablement i per unanimitat l'informe sobre l'execució del Programa anual d'actuació estadística presentat per l'Idescat.

4. Dictamen previ sobre l'avantprojecte del Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2011

El president dóna la paraula a la directora de l'Idescat perquè presenti l'avantprojecte del Programa anual d'actuació estadística 2010, que ha estat lliurat prèviament a tots els assistents.

D'acord amb la informació tramesa amb anterioritat a la present sessió, la directora de l'Idescat comenta les principals característiques de la proposta normativa i operativa que ha de regular les actuacions estadístiques durant l'any 2011. Atinent al fet que es tracta del primer programa anual d'actuacions que desplega el proper pla estadístic, la proposta de decret recull diferents preceptes i concrecions de la Llei 13/2010, de 13 de maig, del Pla estadístic de Catalunya 2011-2014, que igualment entra en vigor l'1 de gener del 2011.

Des del punt de vista dispositiu, la proposta de decret d'aprovació del Programa anual 2011 manté anteriors disposicions sobre la formalització de convenis per a l'execució d'actuacions estadístiques a càrrec de dues o més institucions, amb l'obligatorietat de notificar-los a la Subdirecció de Producció i Coordinació Estadística de l'Idescat. Al mateix temps, es concreten els termes de tramesa obligada dels projectes de creació o modificació de registres i arxius administratius a l'Idescat per part dels departaments de la Generalitat, així com l'èmfasi en l'aprofitament estadístic d'aquella informació administrativa directament vinculada als objectius del nou pla estadístic, a partir de les recomanacions tècniques que pot formular l'Idescat en el seu procés de creació o modificació. Per últim, es precisen les condicions de la necessària comunicació a l'Idescat dels òrgans amb atribucions estadístiques que disposen les institucions

i entitats que integren actualment el Sistema estadístic de Catalunya. D'altra banda, es preserven les millores operatives incloses en programes anuals que desplegaven l'anterior Pla estadístic de Catalunya 2006-2009, com són la disponibilitat dels resultats sintètics de les estadístiques programades o l'especificació del cost anual estimat dels recursos imputables al disseny i l'execució de l'actuació estadística, inclosa la difusió dels resultats.

El nombre total d'activitats estadístiques programades per a l'any 2011 és de 328, de les quals l'Idescat n'assumeix 112, si bé algunes d'aquestes s'executen amb responsabilitat compartida amb altres organismes. Al mateix temps, més del 81% de les actuacions programades corresponen a estadístiques consolidades, el 10% a les estadístiques en desenvolupament i el darrer 9% s'orienta a noves estadístiques. La directora de l'Idescat assenyala que l'augment relatiu d'actuacions consolidades respon a la necessària prudència en el desplegament del nou pla, juntament amb una previsible contenció pressupostària en l'execució d'actuacions estadístiques.

En la presentació de la directora de l'Idescat, es destaca que per a aquesta primera anualitat del Pla vigent es disposa d'una estimació precisa dels costos de les actuacions estadístiques, de manera que se'n pot estimar un cost directe previst per a l'any 2011 xifrat en 13.366.800 €, dels quals només el 16% corresponen a estadístiques noves i en desenvolupament (respecte al 27% que representaven en el Programa 2010). Al mateix temps, si se n'exclouen els costos anuals previstos per a l'execució 2011 de tres enquestes pesants a la població (salut, ús del temps i condicions de vida i hàbits de la població), el cost global per al proper exercici disminuiria en 1.754.000 €, i se situaria en uns 11.612.800 € (*versus* 12.363.000 € programats l'any 2010 o els 11.862.000 € de l'any 2009 o 13.329.000 € per a l'any 2008).

Pel que fa a les actuacions més destacades en l'àmbit de la producció estadística al llarg del 2011, figuren en primer lloc activitats continuïstes centrades en el Cens agrari 2009 (tabulació i difusió de resultats sintètics a finals del 2011, a càrrec de l'Idescat, amb la col·laboració del Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural i l'INE), l'Enquesta d'ús del temps 2010-2011 (finalització del treball de camp, avanç de resultats i resultats sintètics a finals del 2011, a càrrec de l'Idescat) i l'Enquesta de salut de la població (inici efectiu de l'edició contínua, amb tres onades quadrimestrals l'any, a càrrec del Departament de Salut, amb la col·laboració de l'Idescat).

En matèria d'estadística demogràfica i social, les novetats se situen en els Censos demogràfics 2011 (seguiment de l'operació de camp, eines de georeferenciació i tractament de preguntes específiques, a càrrec de l'Idescat, amb la col·laboració de l'INE), l'Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població 2010-2011 (operació de camp i tractaments inicials d'informació, a càrrec de l'ERMB-Idescat, en col·laboració amb la Diputació Barcelona i l'MMAMB), l'Enquesta de consums i pràctiques culturals 2011 (3a edició amb recollida multicanal i altres millores, a càrrec del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i l'Idescat), i l'Enquesta de necessitats de serveis socials (operació de camp a les llars i resultats sintètics a finals del 2011, a càrrec del Departament d'Acció Social i Ciutadania, amb la col·laboració de l'Idescat).

En l'òrbita de les estadístiques econòmiques, destaca l'elaboració de les Taules input-output 2011 (finalització del disseny metodològic i inici d'operacions de camp sectorials, referides a la CCAE-2009 i l'adaptació del futur SEC, a càrrec de l'Idescat), l'Estadística del finançament i la despesa de l'ensenyament privat (execució de l'enquesta biennal a Catalunya, amb la màxima informació administrativa pregravada, a càrrec de l'Idescat, i amb la col·laboració del Departament d'Educació i l'INE) i l'Estadística econòmica d'establiments i d'entitats no lucratives de serveis socials (enquestes a diferents tipus d'establiments i entitats sobre la despesa, el finançament i l'ocupació en la prestació de serveis socials, a càrrec del Departament d'Acció Social i Ciutadania i l'Idescat). D'altra banda, s'amplien i es milloren alguns àmbits d'informació estadística com són el Clima econòmic (la unificació d'enquestes camerals d'expectatives empresarials, a càrrec de l'Idescat, cambres i Ajuntament de Barcelona), les Projeccions de població activa i projeccions de llars. Base 2010 (actualització de la població activa 2021-2040 i les llars a 2021, aprofitant resultats de l'Enquesta demogràfica 2007, a càrrec de l'Idescat), la Conjuntura del sector serveis (ampliació de continguts, desagregacions i freqüència sobre activitat dels serveis en general, comerç al detall –formats de distribució–, rendibilitat del sector hotel·ler i altres, a càrrec de l'Idescat amb la

col·laboració de l'INE) i l'Estadística de biblioteques/biblioteques escolars (impacte de les TIC i inclusió de preguntes específiques, a càrrec de l'Idescat, Departament d'Educació i amb la col·laboració del Ministeri d'Educació).

En relació amb les actuacions més destacades en difusió estadística programada per a l'any vinent, es ressalta la posada en marxa del web aprenestadística per a cicle de primària (un nou recurs digital -similar al dissenyat per a secundària l'any 2010- orientat a promoure l'aprenentatge de l'estadística a l'educació primària), el servei web El municipi en xifres (consolidant el servei, ampliant-ne el nombre d'indicadors i facilitant plataformes a tercers - Google- per accedir a aquest sistema d'informació local), la Reutilització de la informació i obertura de dades (a partir del desenvolupament de nous ginys i APIs que facilitin un servei d'informació més autònom, personalitzat i actualitzat automàticament), la posada en marxa de la Biblioteca digital (un sistema d'informació que enllaça les fitxes dels programes anuals d'actuacions i els documents digitals que en difonen els resultats, en la línia del portal de l'estadística oficial) i finalment la presència a les xarxes socials. Twitter (obertura de la difusió estadística a nous canals de comunicació digitals, per comunicar novetats i oferir dades amb demanda a la xarxa per part de l'Idescat).

Finalitzada la presentació de la proposta de PAEE 2011, el president i el senyor Domingo s'interessen per quin tipus d'informació subministra l'Idescat a través de Twitter, atès com han de ser de breus els missatges pel fet d'estar limitats a 130 caràcters, així com també pel nombre d'usuaris. El senyor Txema Castiella comenta que, atesa les limitacions assenyalades, la informació que es distribueix responen a dades de caràcter molt general. Pel que fa al nombre de seguidors, la xifra aproximada és de 250.

Sense més intervencions a tractar, el president proposa que s'informi favorablement la proposta de Programa anual d'actuació estadística del 2011 elaborada per l'Idescat, que s'accepta per unanimitat.

5. Informació sobre el projecte de censos demogràfics a càrrec de l'Institut Nacional d'Estadística i la implicació del Sistema estadística de Catalunya

A continuació, el president dóna la paraula al subdirector general de Producció i Coordinació Estadística de l'Idescat, per tal que presenti el projecte de Censos demogràfics del 2011 i les seves connexions amb el Sistema estadístic de Catalunya. El senyor Ripoll explica que els propers censos demogràfics del 2011 seran una operació estadística basada en una combinació de registres administratius i enquestes per mostreig, suportada pel fitxer precensal, amb base en el Padró continu d'habitants, encreuat amb altres fitxers administratius (laborals i fiscals, principalment) per millorar i complementar la informació; i, per altra banda, un Cens d'edificis exhaustiu que serà el marc mostral de l'Enquesta de població i habitatge, una àmplia mostra composta per un 10% de la població resident que ha de generar l'estimació de les variables pròpiament censals. Malgrat la pèrdua d'informació individual respecte a un cens tradicional, l'exhaustivitat del Cens d'edificis i la disponibilitat d'una Enquesta de població i habitatge permetrà també fer operacions de reentrevista per aprofundir temes d'interès específic de Catalunya o d'altres comunitats autònomes. De la mateixa manera, es considera que la possibilitat de disposar anualment d'una enquesta contínua de població posterior al Cens 2011 pot garantir un sistema d'estadístiques demogràfiques més sòlid, tant en l'obtenció de xifres de població en períodes postcensals, com en l'actualització de les dades pròpiament censals i d'altres que aprofundeixin en fenòmens emergents en cada moment.

Una vegada acabada l'exposició del senyor Ripoll, s'obre un torn d'intervencions en relació amb el projecte censal. El senyor Martori mostra la seva preocupació per la pèrdua d'informació territorial dels propers censos, ja que es tracta en bona part d'una enquesta per mostreig, així com també per la pèrdua d'informació a nivell de secció censal, divisió territorial que desapareix dels propers censos. No obstant això, es valora el fet que es pugui disposar d'informació georeferenciada que pot possibilitar el càlcul de determinats indicadors per a àmbits territorial no prefixats que disposin de suficient nivell de mostra. El senyor Domingo mostra la seva preocupació pels problemes de confidencialitat que es pot donar en alguns municipis petits i

s'interessa per la creació dels fitxers precensals creats prenent com a base el Padró continu d'habitants enriquit per altres fitxers administratius, la qual cosa suposa el tractament de les adreces postals amb la dificultat tècnica que això suposa. El senyor Ripoll aclareix que l'INE fa temps que treballa en l'acarament de fitxers per a diferents projectes com ara el de directoris, per la qual cosa disposen de força experiència en l'homogeneïtzació de les adreces postals. Finalment, el senyor Oliveres demana informació sobre el nivell d'implicació dels ajuntaments en el projecte censal. En aquest sentit, el senyor Ripoll informa que encara no s'ha concretat aquesta participació i que està prevista una reunió en la qual els representants de l'INE informin la Federació de Municipis sobre el desenvolupament previst per als propers censos i el paper que ha de tenir l'Administració Local en el projecte.

Sense cap més altra intervenció, el Consell es declara assabentat del projecte dels censos demogràfics 2011 i de les possibles oportunitats i complementarietats per a l'estadística oficial catalana.

6. Informació sobre el nou servei web d'informació estadística local "El municipi en xifres" de l'Idescat

Seguidament, el president dóna la paraula al senyor Txema Castiella, subdirector general d'Informació i Difusió Estadística de l'Idescat, a fi de presentar el servei web "El Municipi en xifres" que es posarà en marxa a primers de desembre del 2010. El senyor Castiella informa que es tracta d'un nou servei d'informació local que modernitza, actualitza i millora l'antic producte d'informació local de l'Idescat, anomenat "Fitxes municipals". En la seva presentació exposa les principals millores del nou servei: una major informació (190 indicadors de vuit àmbits temàtics), una millor actualització (es prioritzen fonts registrals o enquestes periòdiques quan és possible), una major cobertura territorial (el 88% de la informació s'ofereix per a tots els municipis de Catalunya) i una elevada accessibilitat. En aquest darrer apartat de l'accés, es destaca que el servei està totalment disponible en quatre idiomes (català, occità, castellà i anglès) i que es podrà accedir, a més del nivell web convencional, a un servei personalitzat de giny per municipi o comarca que permet seleccionar la informació desitjada per exportar-la a d'altres adreces i rebre'n l'actualització automàtica. En aquest sentit, l'Idescat considera que aquesta forma d'accedir a la informació tindrà una bona recepció per part del món local. A més, el projecte s'insereix en la lògica de les dades obertes i ofereix una aplicació que permet que programes de tercers puguin obtenir la informació i integrar-la en altres serveis.

Sense cap intervenció, el Consell es declara assabentat del projecte de nou servei web d'informació estadística local "El municipi en xifres" a càrrec de l'Idescat i es congratula de la seva futura existència a principis de desembre d'enguany.

7. Torn obert de paraules

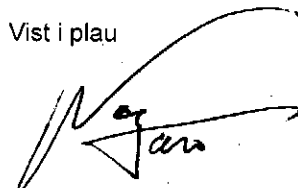
Atès que no hi ha cap intervenció, el president tanca la sessió a les 13.45 hores, de la qual, com a secretari, estenc i certifico aquesta acta.

El secretari

Manel Falguera i Fernández

Vist i plau

El president del Consell Català d'Estadística

Josep M. Vegara i Carrió